

EXPUNERE DE MOTIVE

Protecția minorităților naționale și a drepturilor și libertăților persoanelor aparținând acestora constituie un obiectiv principal al Programului de guvernare. Astfel, așa cum este stipulat în capitolul 25 din Program, „Guvernul României se va implica pentru asigurarea dreptului de a-și păstra și dezvolta liber exprimarea identității etnice pentru toți cetățenii aparținând minorităților naționale, astfel încât să se poată manifesta pe deplin în sfera culturii, limbii, religiei, educației, vieții publice, în conformitate cu angajamentele României în procesul de integrare în Uniunea Europeană, precum și în documentele internaționale în domeniu.”

Politica față de minorități va avea ca obiective de principiu: păstrarea, afirmarea și dezvoltării identității etnice, culturale, religioase și lingvistice prin politici afirmative; combaterea discriminării și promovarea toleranței; încurajarea dialogului interetnic precum și eliminarea oricăror forme de antisemitism, șovinism și extremism.

Conform prevederilor Programului, Guvernul și-a propus să inițieze un proiect de lege privind statutul minorităților naționale din România, precum și cadrul juridic corespunzător privind organizarea și funcționarea sistemului instituțional al minorităților naționale, conform art. 73 alin. (3) lit. r) din Constituția României, republicată. Acesta va avea ca scop asigurarea atribuțiilor necesare reprezentanților minorităților naționale în înființarea și conducerea instituțiilor culturale și educaționale în limba maternă, în vederea creării cadrului legal și instituțional al autonomiei culturale.

Capitolul I oferă o definiție a minorităților naționale și definește persoanele care aparțin minorităților naționale. De asemenea, sunt specificate principiile egalității și nediscriminării, principiul libertății exprimării apartenenței la o comunitate națională, precum și dreptul de a folosi simbolurile naționale și de a organiza sărbători naționale.

Păstrarea, exprimarea și dezvoltarea identității naționale sunt principiile ce guvernează capitolul II din prezentul proiect. Astfel, este garantat sistemul de învățământ în limba maternă de la cel preșcolar până la obținerea gradelor didactice și a diferitelor titluri științifice. Este reglementată obligația consultării reprezentanților legitimi ai minorităților în procesul educațional. Astfel, aceștia se

vor pronunța asupra înființării, funcționării și desființării instituțiilor de stat cu predare în limba maternă. În acest capitol sunt stabilite drepturile cetățenilor aparținând minorităților naționale de a-și proteja și conserva moștenirea culturală, dreptul la instituții culturale proprii, precum și dreptul de difuzare și acces la informații în limba maternă. Libertatea practicării religiei, egalitatea cultelor și autonomia instituțională și funcțională a acestora reprezintă garanții pe care statul le acordă cetățenilor aparținând minorităților naționale. De asemenea, este specificat dreptul de a folosi limba maternă în scris și oral în relațiile cu autoritățile administrației publice locale și cu serviciile publice deconcentrate.

Capitolele III și IV definesc cadrul legal referitor la înființarea și funcționarea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale. Este prezentată structura și competența Consiliului Minorităților Naționale – subiect de drept public, cu personalitate juridică, compus din organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, reprezentate în Parlament.

Conceptul de autonomie culturală este prezentat în Capitolul V. Acesta asigură minorităților naționale competența de a decide în problemele privind identitatea lor națională, culturală, lingvistică și religioasă, prin organe alese de aceștia, recunoscute de autoritățile statului și care asigură executarea acestor decizii.

Autonomia culturală a minorităților naționale se referă la competența acestora de a organiza, administra și controla educația în limba maternă, instituțiile culturale și de presă, numirea sau, după caz, avizarea numirii conducerii instituțiilor învățământului de stat cu predare în limba minorităților naționale, precum și a instituțiilor culturale proprii. Minoritățile au dreptul de a-și alege, în urma unor alegeri interne, un Consiliu Național al Autonomiei Culturale care să exercite competențele și atribuțiile menționate.

Considerând că o societatea pluralistă și democratică trebuie să respecte identitatea etnică, culturală, lingvistică și religioasă a fiecărei persoane aparținând minorităților naționale și să creeze condiții corespunzătoare care să le permită să-și exprime, să păstreze și să dezvolte această identitate, prin prezentul proiect de lege este reglementat statutul minorităților naționale din România.

Față de cele prezentate a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

The seal is circular with the text "ROMANIA" at the top and "PRIM-MINISTRU" at the bottom. In the center is the coat of arms of Romania.

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU